

Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Krakowie
31-511 Kraków, ul. Rakowicka 10
WYDZIAŁ III

Dnia 9 grudnia 2020 r.
Sygn. akt III SA/Kr 1217/19

W odpowiedzi należy podać
sygnaturę akt Sądu

Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

XI.534.5.2019.MA

DORĘCZENIE ODPISU POSTANOWIENIA

od którego przysługuje zażalenie

W wykonaniu zarządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. sekretariat Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie doręcza stronie skarżącej, odpis postanowienia z dnia 9 grudnia 2020 r. wraz z uzasadnieniem.

Jednocześnie Sąd poucza, że zażalenie przysługuje tylko w części dotyczącej zawieszenia postępowania sądowego.

SSekretarz Sądowy

Renata Nowak

POUCZENIE:

1. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego, w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia, za pośrednictwem tutejszego Sądu, przy czym oddanie pisma w placówce Poczty Polskiej SA (będącej operatorem wyznaczonym w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe), albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo polskim urzędzie konsularnym jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu (art. 83 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2016 r. poz. 718). Zażalenie złożone po upływie tego terminu zostanie odrzucone (art. 178 w zw. z art. 197 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2016 r. poz. 718).
2. Zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma w postępowaniu sądowym oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wniosek o jego zmianę lub uchylenie, jak również zwięzłe uzasadnienie zażalenia.
3. Zażalenie należy złożyć z odpisami dla pozostałych stron. Odpisem zażalenia może być każdy dalszy jego egzemplarz, zgodny z oryginałem. Mogą to być uwierzytelnione (poświadczane za zgodność z oryginałem) fotokopie bądź uwierzytelniony wydruk poczty elektronicznej.
4. Od zażalenia pobiera się wpis wynoszący 100 zł. Wpis należy uiścić gotówką w kasie Sądu (kasa czynna w godz. od 9:00 do 14:30 ostatni dzień miesiąca od godz. 9:00 do godz. 12:30), albo wpłaty na rachunek bankowy Sądu nr: 75101012700030982231000000, wskazując tytuł wpłaty oraz sygnaturę akt sądowych. Wpisu, o którym mowa, nie ponoszą skarżący ustawowo zwolnieni od kosztów sądowych, strony zwolnione w całości od kosztów sądowych przez Sąd, a także prokurator,

Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka. Zażalenie na postanowienie dotyczące kosztów sądowych, prawa pomocy oraz w przypadkach, o których mowa w art. 220 § 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718), jest wolne od wpisu.

5. Zażalenie, którego przedmiotem jest odrzucenie skargi kasacyjnej, powinno być sporządzone przez adwokata lub radcę prawnego, zaś w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami może być sporządzone przez doradcę podatkowego, a w sprawach własności przemysłowej przez rzecznika patentowego; do takiego rodzaju zażaleń należy dołączyć pełnomocnictwo, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa.
6. Na wniosek strony może być przyznane prawo pomocy. Wniosek o przyznanie prawa pomocy składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru. Formularze dostępne są w wojewódzkich sądach administracyjnych, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, a także w Internecie pod adresem: <http://www.nsa.gov.pl>.
7. Strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadomić Sąd o każdej zmianie swojego zamieszkania, adresu do doręczeń lub siedziby. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia chyba, że nowy adres jest Sądowi znany (art. 70 § 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2016 r. poz. 718).

„POUCZENIE O WARUNKACH WNOŠENIA PISM ORAZ DORECZANIA PISM PRZEZ SĄD ZA POMOCĄ ŚRODKÓW KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ”

1. „Pisma do sądu administracyjnego można wnieść w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą sądu (art. 12b § P.p.s.a.). Elektroniczna skrzynka podawcza sądu jest zlokalizowana na elektronicznej platformie usług administracji publicznej (ePUAP). W celu wniesienia takiego pisma do sądu strona powinna posiadać konto na platformie ePUAP. Instrukcja zakładania konta dostępna jest pod adresem: <https://epuap.gov.pl/wps/portal>. Pisma wysłane na adres elektroniczny sądu (adres e-mail), czyli z pominięciem elektronicznej skrzynki podawczej sądu, nie wywołują skutków prawnych, które ustawa - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym wiąże ze złożeniem pisma procesowego.
2. Każde pismo w formie dokumentu elektronicznego powinno zawierać adres elektroniczny (tj. adres na platformie ePUAP). W przypadku niewskazania adres elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest ten adres, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego (art. 46 § 2a i 2d P.p.s.a.).
3. Strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadamiać sąd o każdej zmianie miejsca zamieszkania, adresu do doręczeń, w tym adresu elektronicznego, lub siedziby. W razie zaniedbania tego obowiązku pisma wysłane na dotychczasowy adres pozostawia się w aktach ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany (art. 70 § 1 i 2 P.p.s.a.).
4. Pismo i załączniki wnoszone w formie dokumentu elektronicznego powinny zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (art. 46 § 2a i 2b P.p.s.a.).
5. Do pisma w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jego odpisów (art. 47 § 3 P.p.s.a.). Zamiast odpisu pisma strona zobowiązana jest do uiszczenia opłaty kancelaryjnej za sporządzenie wydruków takiego pisma i jego załączników wniesionych w formie dokumentu elektronicznego w celu ich doręczenia stronom, które nie posługują się środkami komunikacji elektronicznej do odbioru pism (art. 235a p.p.s.a.).
6. Datą wniesienia pisma w formie dokumentu elektronicznego jest określona w urzędowym poświadczeniu odbioru data wprowadzenia pisma do systemu teleinformatycznego sądu (art. 83 § 5 p.p.s.a.).
7. Wniesienie pisma do sądu w formie dokumentu elektronicznego jest równoznaczne z żądaniem doręczenia korespondencji z sądu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Pisma sądu mogą być doręczane stronie za pomocą środków komunikacji elektronicznej również w przypadku, gdy strona składa do sądu pisma w postaci papierowej, jeżeli wystąpi ona do sądu o takie doręczenie i wskaże sądowi adres elektroniczny albo wyrazi zgodę na doręczanie pism za pomocą tych środków i wskaże sądowi adres elektroniczny (art. 74a § 1 p.p.s.a.). W przypadku niewskazania adresu elektronicznego doręczenie pism przez sąd następuje na adres zamieszkania, a w razie jego braku - na adres do doręczeń, lub siedziby strony, jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika (art. 46 § 2d p.p.s.a.).”

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie
w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia WSA Ewa Michna (spr.)
sędzia WSA Janusz Kasprzycki
sędzia WSA Hanna Knysiak - Sudyka

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2020 r.

na posiedzeniu niejawnym przy uczestnictwie [REDAKTOWANO]
[REDAKTOWANO] oraz Prokurator Prokuratury Okręgowej w Krakowie Manueli
Chmielewskiej
skargi Rzecznika Praw Obywatelskich
na decyzję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie
z dnia [REDAKTOWANO]

postanawia:

1) na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana 2012 r. - Dz. Urz. U.E. z dnia 26 października 2012 r. Nr C 326 s. 1 i nast.) skierować do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytanie prejudycjalne: czy art. 21 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 2 lit. a Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zw. z art. 7, art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy rozumieć w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie tego by organy państwa członkowskiego, którego obywatelstwo posiada małoletni, odmówiły mu transkrypcji jego aktu urodzenia wydanego przez inne państwo członkowskie, niezbędnej do uzyskania dokumentu tożsamości państwa członkowskiego, którego obywatelstwo posiada, z tego powodu, że prawo krajowe tego państwa

nie przewiduje rodzicielstwa par jedнопłciowych, a w akcie tym jako rodziców wskazano osoby tej samej płci;

2) na podstawie art. 107 Regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości¹, z uwagi na dobro małoletniego dziecka pozostającego bez ochrony w postaci zapewnienia mu prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terenie państw członkowskich, a także ochrony jego życia prywatnego i rodzinnego wnieść o zastosowanie w sprawie trybu pilnego;

3) na podstawie art. 124 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.) zawiesić postępowanie w sprawie do czasu rozstrzygnięcia przedstawionego wyżej pytania prejudycjalnego.

Na oryginalne właściwe podpisy
Za zgodność

Sekretarz Sądowy
Renata Nowak

¹ Regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości z dnia 25 września 2012 r (Dz.U. L 265 z 29.9.2012; sprostowanie Dz.U. L 173 z dnia 30 czerwca 2016, s. 108) w brzmieniu zmienionym w dniu 18 czerwca 2013 r. (Dz.U. L 173 z 26.6.2013, s. 65), w dniu 19 lipca 2016 r. (Dz.U. L 217 z 12.8.2016, s. 69), w dniu 9 kwietnia 2019 r. (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 73) i w dniu 26 listopada 2019 r. (Dz.U. L 316 z 6.12.2019, s. 103)

Uzasadnienie

I. Ramy prawne

1. Przepisy unijne

Art. 20 ust. 2 lit. a Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Obywatele Unii korzystają z praw i podlegają obowiązkom przewidzianym w Traktatach. Mają między innymi prawo do:

a) swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Państw Członkowskich.

Art. 21 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

1. Każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Państw Członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w Traktatach i środkach przyjętych w celu ich wykonania.

Art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

Każdy ma prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu i komunikowania się.

Art. 21 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

Zakazana jest wszelka dyskryminacja w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

We wszystkich działaniach dotyczących dzieci, zarówno podejmowanych przez władze publiczne, jak i instytucje prywatne, należy przede wszystkim uwzględnić najlepszy interes dziecka.

2. Przepisy polskie

Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1792)

Prawa obcego nie stosuje się, jeżeli jego stosowanie miałoby skutki sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 104 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 463 z późn. zm.)

Transkrypcja jest obligatoryjna, jeżeli obywatel polski, którego dotyczy zagraniczny dokument stanu cywilnego, posiada akt stanu cywilnego potwierdzający zdarzenia wcześniejsze sporządzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i żąda dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego lub ubiega się o polski dokument tożsamości lub nadanie numeru PESEL.

Art. 107 Prawa o aktach stanu cywilnego

Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia dokonania transkrypcji, jeżeli:

- 1) dokument w państwie wystawienia nie jest uznawany za dokument stanu cywilnego lub nie ma mocy dokumentu urzędowego, lub nie został wydany przez właściwy organ, lub budzi wątpliwości co do jego autentyczności, lub potwierdza zdarzenie inne niż urodzenie, małżeństwo lub zgon;
- 2) zagraniczny dokument powstał w wyniku transkrypcji w państwie innym niż państwo zdarzenia;
- 3) transkrypcja byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Stan faktyczny

1) Rzecznik Praw Obywatelskich (dalej: Rzecznik) wniósł skargę w imieniu [REDAKTURA] na decyzję z [REDAKTURA]. Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie w przedmiocie odmowy przeniesienia zagranicznego aktu urodzenia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.

2) Decyzja została wydana w związku z wnioskiem o transkrypcję [REDAKTOWANE] aktu urodzenia ich córki – [REDAKTOWANE] urodzonej [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] Urodzenie zarejestrował [REDAKTOWANE] Urząd Stanu Cywilnego w [REDAKTOWANE] w oparciu o wspólne oświadczenie matki dziecka [REDAKTOWANE] i jej małżonki – [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] jest obywatelką polską, a [REDAKTOWANE] jest obywatelką [REDAKTOWANE]

3) Decyzja odmawiająca „przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia” polskiego organu rejestracyjnego akta cywilne została uzasadniona sprzecznością z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Strony postępowania ([REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE]) nie zaskarżyły decyzji i decyzja organu I instancji stała się prawomocna 30 kwietnia 2019 r.

4) Następnie 25 września 2019 r. [REDAKTOWANE] zwróciła się do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o pomoc. Z nadesłanych informacji wynikało bowiem, że małoletnia córka nie posiadała żadnego dokumentu tożsamości. Irlandzki urząd właściwy w sprawach dokumentów pismem z [REDAKTOWANE] poinformował, że dziecku nie przysługuje irlandzkie obywatelstwo – małoletnia nie miała więc prawa ani do dowodu osobistego, ani do paszportu. Nieskuteczne (na czas złożenia skargi) pozostawały również starania o uzyskanie hiszpańskiego dokumentu tożsamości. Na skutek odmowy transkrypcji aktu urodzenia wydanego przez polski organ nie można było złożyć skutecznie wniosku o wydanie polskiego paszportu. W konsekwencji małoletnia obywatelka Polski [REDAKTOWANE] funkcjonowała *de facto* jako bezpaństwowiec.

5) Skarżący Rzecznik wniósł m.in. o rozważenie skierowania zapytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

6) W odpowiedzi na skargę organ wniósł o jej oddalenie i wskazał przede wszystkim na art. 107 pkt 3 Prawa o aktach stanu cywilnego.

7) Prokurator wniósł o oddalenie skargi w całości powołując się na treść uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z 2 grudnia 2019 r., II OPS 1/19 w brzmieniu: „Przepis art. 104 ust. 5 i art. 107 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. 2014 r. poz. 1741, ze zm.) w związku z art. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 1792) nie dopuszcza transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia dziecka, w którym jako rodzice wpisane są osoby tej samej płci”.

8) W uchwale tej (zapadła ona w toku analogicznej sprawy) Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że „Jeżeli odmowa transkrypcji jest uzasadniona, jak w rozpoznawanej sprawie, podaniem w (...) akcie urodzenia dziecka obok matki, obywatelki polskiej, jako drugiego rodzica kobiety, to ze względu na obowiązek działania władzy publicznej zgodnie z najlepszym interesem dziecka, kierownik urzędu stanu cywilnego powinien jednocześnie wystąpić o nadanie dziecku numeru PESEL, gdyż jest organem, któremu ustawodawca przyznał kompetencje do wystąpienia o nadanie numeru PESEL w związku ze sporządzeniem polskiego aktu urodzenia dziecka”.

9) Sąd początkowo (postanowienie z 25 czerwca 2020 r.) zawiesił postępowanie sądowe ponieważ powziął wiadomość, że [REDAKTOWANE] wystąpiła o wydanie dowodu osobistego, ale organ I instancji odmówił jego wydania ponieważ zgodnie z polskimi przepisami, rodzicami dziecka mogli być tylko: kobieta i mężczyzna. Sąd uznał więc, że zasadnie należy oczekiwać na rozstrzygnięcie organu II instancji.

10) Pismem z [REDAKTOWANE]. Rzecznik wniósł o podjęcie postępowania i wyjaśnił, że Wojewoda Mazowiecki (organ II instancji) utrzymał w mocy decyzję o odmowie wydania dowodu osobistego uzasadniając, że uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego nie wskazuje na obowiązek wydania dowodu osobistego, a jedynie na to, „że wniosek o jego wydanie powinien być rozpatrzony (poddany analizie). Realizacja tych wskazań miała miejsce w omawianej sytuacji. Nie jest również tak, że raz podjęta uchwała wyznacza na zawsze kierunek rozstrzygnięcia w podobnych sprawach”.

11) W kolejnym piśmie z 7 października 2020 r. Rzecznik poinformował, że nie planuje wnieść skargi na decyzję Wojewody Mazowieckiego o odmowie wydania dowodu osobistego.

12) Pismem z 5 października 2020 r. Prokurator z Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście Północ (wskazana jako właściwa w sprawie dotyczącej decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego) wskazała, że nie prowadzi postępowania dotyczącego decyzji Wojewody Mazowieckiego.

13) Pismem z 20 października 2020 r. Prokurator Prokuratury Okręgowej w Krakowie wniosła o podjęcie postępowania sądowego wskazując, że uprzednie zawieszenie postępowania sądowego wobec treści uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego II OPS 1/19 było błędne.

14) Postanowieniem z 5 listopada 2020 r. Sąd podjął postępowanie sądowe.

III. Rozważania Sądu pytającego

1) W ocenie Sądu obecnie obowiązujące przepisy prawa polskiego nie zapewniają skutecznie dziecku, które bezspornie jest obywatelem polskim i tym samym obywatelem Unii, prawa do swobodnego przemieszczania się, tylko dlatego, że niezbędne w tym celu dokumenty (paszport lub dowód osobisty) nie mogą być wydane, ponieważ rodzicami wpisanymi do aktu urodzenia dziecka są dwie kobiety, które, zgodnie z prawem właściwym dla jednej z nich (obywatelki Irlandii), zawarły związek małżeński.

2) Na dodatek, praktyczne stosowanie tych przepisów utrudnia organom władzy publicznej, w tym Sądowi, udzielenie efektywnej ochrony małoletniemu dziecku, zgodnie z jego najlepszym interesem.

3) Związek małżeński rodziców dziecka został zawarty w [REDAKOWANE]. Zgodnie z powszechnie dostępnymi informacjami¹ 16 listopada 2015 r. w Irlandii weszły w życie przepisy dopuszczające małżeństwa jedнопłciowe. W Polsce natomiast, małżeństwem może być tylko związek kobiety i mężczyzny.

4) Sąd pytający nie neguje, że kwestie stanu cywilnego i wiążące się z nim normy dotyczące małżeństwa, są materią należącą do kompetencji państw członkowskich i prawo Unii tej kompetencji nie narusza². Z tych to powodów państwo polskie ma prawo odmiennie regulować zasady zawierania małżeństw niż np. Irlandia.

5) Niemniej jednak odmienność regulacji w zakresie należącym do każdego z państw członkowskich nie może naruszać swobody przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich przyznanej każdemu obywatelowi Unii³.

6) Jak wynika z przytoczonych okoliczności faktycznych organy państwa (Prokurator, Wojewoda Mazowiecki, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie) powołując się na polskie przepisy faktycznie odmówiły małoletniej ochrony w postaci wydania jej dokumentów zapewniających możliwość swobodnego przemieszczania się pomiędzy państwami.

¹ <https://data.oireachtas.ie/ie/oireachtas/act/2015/35/eng/enacted/a3515.pdf>

² wyrok z dnia 5 czerwca 2018 r., *Coman*, C-673/16 ECLI:EU:C:2018:385, pkt 37.

³ *Coman*, pkt 38 i cytowane tam orzecznictwo.

7) Sąd wstępnie ustalił, że małaletnia uzyskała hiszpański paszport, ale, zdaniem Sądu, tego typu ochrona jest wątpliwa co do jej skuteczności. Po pierwsze małaletnia jedynie urodziła się w Hiszpanii, a jej rodzice w ogóle nie posiadają obywatelstwa tego kraju. Po drugie, istotne jest, że z powodu braku potwierdzenia obywatelstwa polskiego dokumentami (dowodem osobistym lub paszportem) małaletnia nie będzie miała w Polsce ochrony analogicznej jak inni obywatele polscy (bezpłatna służba zdrowia, edukacja).

8) Realizacja metody zaskarżenia odmowy działania organów władzy publicznej wskazana w powyższej uchwale Naczelnego Sądu Administracyjnego (II OPS 1/19) ze względów praktycznych nie nadaje się do zastosowania w rozpoznawanej sprawie ponieważ postępowania administracyjne zostały zakończone (odmówiono wydania dowodu osobistego), a więc zgodnie z polskimi regulacjami nie jest możliwe złożenie skargi do sądu administracyjnego na bezczynność organów władzy publicznej w sprawie wydania dowodu osobistego (uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 czerwca 2020 r., I OPS 5/19).

9) Co więcej, nawet po wydaniu powyższej uchwały dotyczącej odmowy transkrypcji aktu urodzenia II OPS 1/19, organy władzy publicznej jej nie stosują (Prokurator Okręgowy wniosła o oddalenie skargi, a Wojewoda Mazowiecki również nie chciał stosować stanowiska zaprezentowanego w powyższej uchwale; z kolei Prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście – Północ wyjaśniła, że nie prowadziła postępowania dotyczącego odmowy wydania dowodu osobistego przez Wojewodę Mazowieckiego).

10) Sąd podkreśla, że realizacja uchwały II OPS 1/19 w praktyce wymagałaby prawotwórczej ingerencji w ten sposób, że to Sąd stworzyłby zasadę, że transkrypcja obcego aktu urodzenia uzależniona byłaby od tego, czy w akcie tym wpisana jest para jedнопłciowa jako rodzice lub matka surogatka (w takich stanach faktycznych toczyły się przed sądami dotychczasowe spory). W ocenie Sądu, takie rozwiązanie obciążone jest zbyt dużym ryzykiem dla małaletniego dziecka pozostającego bez ochrony, zwłaszcza gdy opieka zdrowotna, a potem zapewnienie edukacji – są niezwykle istotne w wieku dziecięcym.

IV. Stanowisko Sądu co do odpowiedzi.

1) Z przytoczonych powyżej powodów uniemożliwiających zaskarżenie wydanych w sprawie innych decyzji lub bezczynności organów Sąd doszedł

do wniosku, że uzasadnione jest zadanie pytania prejudycjalnego na etapie skargi na odmowę transkrypcji aktu urodzenia.

2) Przyjęcie przez Sąd, że odmowa transkrypcji aktu urodzenia małoletniego dziecka narusza art. 21 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 2 lit. a Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w zw. z art. 7, art. 21 ust. 1 i art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej pozwoli na nakazanie organom dokonania transkrypcji aktu urodzenia literalnie (hiszpański akt urodzenia używa określeń Matka A i Matka B), co następnie pozwoli na wydanie dokumentu tożsamości zapewniającego dziecku możliwość przemieszczania się między granicami państw i udzielenie ochrony życiu prywatnemu i rodzinnemu.

V. W ocenie Sądu tryb pilny jest wskazany ponieważ małoletnia najprawdopodobniej nadal, tylko tymczasowo, pozostaje na terenie Hiszpanii, przy czym jej rodzice, co do zasady zamieszkują w Irlandii. W sytuacji, gdy z uwagi na różnice w przepisach sanitarnych dotyczących Covid-19 w poszczególnych krajach członkowskich wprowadzane są w sposób dynamiczny różne reguły postępowania wobec przebywających na terenie tych państw – pilne uregulowanie statusu małoletniego dziecka jest uzasadnione. Ponadto, istotne jest, aby jak najszybciej zapewnić małoletniej prawa obywatelki polskiej tj. bezpłatną ochronę zdrowia i edukację. W istocie odmowa objęcia ochroną małoletniej wynika jedynie z negatywnej oceny sposobu postępowania jej rodziców.

VI Zawieszenie postępowania sądowoadministracyjnego uzasadnione jest brzmieniem art. 124 §1 pkt 5 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Na oryginalne właściwe podpisy
Za zgodność

Sekretarz Sądowy
Renata Nowak